

# EUROOPA PARLAMENT

2004



2009

---

*Istungidokument*

**A6-0007/2008**

24.1.2008

## **RAPORT**

Claudio Fava puutumatus ja eesõiguste kaitsmise taotlus  
(2007/2155(IMM))

Õiguskomisjon

Raportöör: Klaus-Heiner Lehne

## SISUKORD

### lehekülg

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS .....	3
SELETUSKIRI.....	4
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS .....	8

## ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

### **Claudio Fava puutumatuse ja eesõiguste kaitsmise taotluse kohta (2007/2155(IMM))**

*Euroopa Parlament,*

- võttes arvesse Claudio Fava poolt 29. mail 2007. aastal esitatud ja 6. juuni 2007. aasta täiskogu istungil teatavaks tehtud taotlust kaitsta tema puutumatust seoses tema vastu Marsala tsiviilkohtus algatatud tsiviilasjaga;
  - olles vastavalt kodukorra artikli 7 lõikele 3 Claudio Fava ära kuulanud;
  - võttes arvesse 8. aprilli 1965. aasta Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis artikleid 9 ja 10 ning 20. septembri 1976. aasta otsesel ja üldistel valimistel esindajate Euroopa Parlamenti valimist käsitleva akti artikli 6 lõiget 2;
  - võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu 12. mai 1964. aasta ja 10. juuli 1986. aasta otsuseid<sup>1</sup>;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 6 lõiget 3 ja artiklit 7;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-0007/2008),
1. otsustab kaitsta Claudio Fava puutumatust ja eesõigusi;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Itaalia Vabariigi pädevatele asutustele.

---

<sup>1</sup> Otsus kohtuasjas 101/63: Wagner v. Fohrmann ja Krier, EKL 1964, lk 195, ning otsus kohtuasjas 149/85: Wybot v. Faure ja teised, EKL 1986, lk 2391.

## SELETUSKIRI

### I ASJAOLUD

6. juuni 2007. aasta istungil teatas parlamendi president, et sai 29. mail 2007. aastal kirja taotlusega kaitsta Claudio Fava parlamendiliikme puutumatust ja edastas selle vastavalt kodukorra artikli 6 lõikele 3 õiguskomisjonile.

Taotlus on seotud David Salvatore Costa poolt hr Fava ja teiste kostjate vastu algatatud tsiviilasjaga, mis on praegu menetlemisel Marsala tsiviilkohtus.

22. veebruari 2007. aasta hagiavalduses kutsus hr Costa Claudio Favat ja teisi kostjaid ilmuma kohtu ette, et vastata nõudele maksta solidaarselt või individuaalselt summa, mille kohus peaks mõistma kompensatsiooniks 16. novembril 2006. aastal telesaates Annozero kostjate poolt tehtud avalduste eest; saade oli eetris riiklikul telekanalil RAI 2 ning oli sel õhtul pühendatud Sitsiiliale. Saatekülaliste seas olid ka maakonna president Salvatore Cuffaro ning hr Fava.

Vastavalt hr Costa hagiavaldusele sõimas hr Fava saate lõpuosas ägedalt hr Cuffarot ning loopis seejärel teatraalsel toonil laimavaid ja mustavaid süüdistusi hr Costa aadressil, kes ei olnud isegi saates kohal.

Konkreetselt väitis hr Fava järgmist: „*Veidi aega tagasi rääkisime me mitmetest vahistatud nõunikest. Me räägime nõunikust, kes vahistati, kuna valimiskampaania ajal oli temaga koos tema ametiautos üks õigusemõistmise eest põgenev maffialiige, kelle ta kohtumistele kaasa võttis, et hääli küsida. Kas me usume, et see oli arusaamatus? Et ta ei teadnud, kes tema kõrval istus? Just niisugune on valitsuse poliitika Sitsiilias. Ja see oli üks teie nõunikest (ütleva osutas samal ajal hr Cuffarole)! Ja ma sooviksin kuulda neid asju maakonna presidendilt, sest just teie (hr Cuffaro) peaksite ütleva, et on mõeldamatu, et nõunik veab oma valimiskampaanias endaga kaasas põgenikku...*”

Kui hr Cuffaro märkis, et ta ei tea, kellest hr Fava räägib, ning et tema teada ei olnud kõnealuses valimiskampaanias mingeid nõunikke, vastas hr Fava kiiresti: „*Nõunik Costa. David Costa.*”

### II ÕIGUS JA ÜLDISED KAALUTLUSED SEoses EUROOPA PARLAMENDI LIIKMETE PUUTUMATUSEGA

1. 8. aprilli 1965. aasta Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis artiklitega 9 ja 10 sätestatakse järgmist:

#### **Artikkel 9:**

*Euroopa Parlamendi liikmeid ei või üle kuulata, nende suhtes tõkendit kohaldada ega neid kohtumenetlusele allutada nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud häälte tõttu.*

**Artikkel 10:**

*Euroopa Parlamendi istungjärgude ajal on Euroopa Parlamendi liikmetel:*

- a) oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;*
- b) teise liikmesriigi territooriumil immunitet tõkendite ja kohtumenetluse suhtes.*

*Euroopa Parlamendi liikmete immunitet kehtib ka siis, kui nad sõidavad Euroopa Parlamendi istungipaika ja sealt tagasi.*

*Immunitedile ei saa tugineda, kui parlamendiliige tabatakse õigusrikkumiselt, ning see ei takista Euroopa Parlamendil kasutamast õigust tühistada oma liikme immunitet.*

2. Menetlust Euroopa Parlamendis reguleerivad kodukorra artiklid 6 ja 7. Asjakohased sätted on järgmised:

**Artikkel 6 – Puutumatus e äravõtmine:**

*1. Oma eesõiguste ja puutumatusiga seotud volituste rakendamisel taotleb parlament eelkõige enda kui demokraatliku legislatiivkogu terviklikkuse säilitamist ja oma liikmete sõltumatuse tagamist nende ülesannete täitmisel.*

*(...)*

*3. Kui mõni parlamendiliige või endine parlamendiliige on esitanud presidendile puutumatus e eesõiguste kaitsmise taotluse, teatatakse esitatud taotlusest parlamendi istungil ning see suunatakse edasi vastutavale komisjonile.*

*(...)*

**Artikkel 7 – Puutumatus e seonduvad menetlused:**

*1. Vastutav komisjon vaatab immunitedi võtmise ning immunitedi ja privileegide kaitsmise taotlused läbi viivitamatult nende esitamise järjekorras.*

*2. Vastutav komisjon teeb soovitusliku ettepaneku, kas võtta vastu otsus immunitedi võtmise taotluse või immunitedi ja privileegide kaitsmise taotluse rahuldamise või tagasilükkamise kohta.*

*3. Vastutav komisjon võib paluda asjaomasel ametiasutusel anda mistahes informatsiooni või selgitusi, mida komisjon peab vajalikuks, et teha kindlaks, kas immunitet tuleks ära võtta või seda tuleks kaitsta. Kõnesolevale parlamendiliikmele antakse võimalus anda selgitusi; ta võib esitada mistahes dokumente või muid kirjalikke tõendeid, mida ta peab asjakohaseks. Teda võib esindada teine parlamendiliige.*

*4. Kui puutumatus e äravõtmist taotletakse mitmel alusel, siis võib iga aluse suhtes võtta vastu eraldi otsuse. Erandjuhul võib vastutav komisjon teha oma raportis ettepaneku, et puutumatus e äravõtmist rakendataks ainult kohtu alla andmise menetluse suhtes ja et kuni lõpliku kohtuotsuse tegemiseni säiliks parlamendiliikme puutumatus mistahes vormis kinnipidamise, eelvangistuse või mistahes muu meetme suhtes, mis takistaks tal tema mandaadiga seotud ülesannete täitmist.*

*(...)*

*6. Privileegide või immunitetide kaitsmise korral teeb vastutav komisjon kindlaks, kas*

*asjaolud kujutavad endast administratiivset või muud piirangut, mis takistab parlamendiliikme vaba liikumist parlamendi koosoleku toimumise kohta või sealt tagasi või arvamuse väljendamist või hääletamist tema mandaadiga seotud ülesannete täitmisel, või kuuluvad need siseriiklikust õigusest väljaspool asuva privileegide ja immunitetide protokolli artikli 10 regulatsiooni alla; vastutav komisjon teeb ettepaneku, et asjaomane ametiasutus teeks vajalikud järeldused.*

*7. Vastutav komisjon võib esitada põhjendatud arvamuse taotluse esitanud ametiasutuse pädevuse ja taotluse vastuvõetavuse kohta, kuid ei võta mingil juhul seisukohta selle kohta, kas parlamendiliige on süüdi või mitte või kas arvamused või teod, milles teda süüdistatakse, õigustavad tema vastutuselevõtmist, seda isegi siis, kui komisjon on nõude läbivaatamisel juhtumi asjaolusid üksikasjalikult tundma õppinud. (...)*

### III ESILDATUD OTSUSE SELGITUS

#### *Taust*

Privileegide ja immunitetide protokolli artiklites 9 ja 10 kasutatud terminit „kohtumenetlus” on traditsiooniliselt peetud ainult kriminaalmenetlust hõlmavaks.

Tõepoolest, kuna ükski Euroopa ühenduste kuuest asutajariigist, kes nende artiklite sõnastust arutasid, ei anna oma riigi parlamendi liikmetele puutumatust seoses tsiviilasja menetlusega, on olnud raske pidada usutavaks, et nende kuue liikmesriigi esindajad soovisid anda Euroopa Parlamendi liikmetele ulatuslikumaid eesõigusi, kui on nende riikide parlamentide liikmetel.

Kuni 2003. aasta septembrini oli kitsendaval tõlgendusel, mis piiras kõnealuse sätte kehtivusala ainult kriminaalmenetlustega, parlamendis ka pooldajaid.

1987. aasta märtsis läks parlament nii kaugele, et tegi komisjoni teksti kavandisse, millega muudeti privileegide ja immunitetide protokolli, muudatusettepaneku eesmärgiga selgitada kõnealust sätet, piirates parlamendiliikmete puutumatust selgelt kriminaalmenetlustega või meetmetega, millega kaasneb isikuvabaduste piiramine või neist ilmajätmine<sup>1</sup>.

Parlamendi kodukorra artikli 7 praeguse versiooni lõiked 4 ja 7 tunduvad sellist tõlgendust toetavat, viidates selgesõnaliselt „kohtu alla andmise menetlusele” ja asjakohase parlamendiliikme „kohtu alla andmisele”.

23. septembril 2003. aastal otsustas parlament aga esimest korda kaitsta parlamendiliikme puutumatust tsiviilasja menetluses<sup>2</sup>. Hiljem langetati palju samasuguseid otsuseid teistel tsiviilasja menetlustega seotud juhtudel<sup>3</sup>.

Järelikult tuleb viidet „kohtumenetlusele” protokolli ülalnimetatud sätetes täna tõlgendada nii, et see hõlmab iga katset määrata tsiviilasja menetluse teel karistava iseloomuga kahjutasu.

<sup>1</sup> Vt Donnezi raportit, A2-0121/86.

<sup>2</sup> Vt A5-0309/03, Sakellariou.

<sup>3</sup> Vt A5-0421/03, Gargani; A5-0184/04, Schulz; A5-0185/04, Lehne; A5-0281/04, Bossi; A6-0449/07, Brunetta.

### *Kohaldamine kõnealusel juhtumil*

Nagu ülaltoodust nähtub, on privileegide ja immunitetide protokollis artiklis 9 ette nähtud Euroopa Parlamendi liikmete absoluutne kohtulik puutumatus „*nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste... tõttu*”.

Oma avaldustes, mis on ära toodud nõude esitaja hagiavalduses, arvustas hr Fava tegelikult ainult avalikke asjaolusid.

Kirjeldades ja arvustades seda, mida ta pidas Sitsiilia valimiskampaania kõrvalekalleteks, täitis ta oma kohust Euroopa Parlamendi liikmena, väljendades oma arvamust teema kohta, mis pakub tema valijatele avalikku huvi.

Lühidalt öeldes tegi hr Fava lihtsalt parlamendiliikmena oma tööd. Katsed takistada parlamendiliikmetel õiguspärastes avaliku huvi küsimustes oma arvamust avaldada ja õigusliku menetluse algatamine seoses sellega on demokraatlikus ühiskonnas vastuvõetamatu ja selgelt vastuolus protokollis artikliga 9, mille eesmärk on kaitsta parlamendiliikmete väljendusvabadust oma kohustuste täitmisel parlamendi kui institutsiooni huvides.

## **IV JÄRELDUSED**

**Eespool toodud kaalutluste põhjal soovitab õiguskomisjon pärast puutumatuse kaitsmise poolt ja vastu olevate põhjuste uurimist Claudio Fava puutumatust kaitsta.**

## PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

<b>Vastuvõtmise kuupäev</b>	22.1.2008
<b>Lõpphääletuse tulemused</b>	+ : 13 - : 0 0 : 0
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed</b>	Titus Corlăţean, Bert Doorn, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed</b>	Jean-Paul Gauzès, Kurt Lechner
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)</b>	